

Харківська обласна рада
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Державне управління охорони навколишнього природного середовища
у Харківській області

**ЧЕРВОНА КНИГА
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Тваринний світ**

Харків — 2013

СКОСАР АСФАЛЬТОВО-ЧОРНИЙ*Otiorhynchus (Pontotiorhynchus) asphaltinus*
Germar, 1824**Скосарь асфальтово-чёрный**

Клас Комахи — Insecta

Ряд Жуки — Coleoptera

Родина Довгоносики — Curculionidae

Рід налічує приблизно 1300 видів, з яких у фауні України 96 видів, у Харківській області — 13 видів.

Природоохоронний статус

Рідкісний вид на межі ареалу.

Морфологічна характеристика

Довжина тіла 6,2–10 мм. Тіло чорне, блискуче, без луски та помітних волосків. Задні гомілки самців зсередини перед вершиною сильно вирізані, їх внутрішній вершинний кут з міцним пальцеподібним виступом. Задні гомілки самиць без виступу, рівномірно розширені до вершини, по внутрішньому краю прямі, по зовнішньому краю чітко вигнуті, особливо перед вершиною. Диск передньоспинки пунктирований, без зерняток. Стегна з маленьким простим зубцем.

Ареал виду та його поширення у регіоні

Південно-Східна Європа. В Гірському Криму звичайний, на рівнині ареал являє собою групу ізольованих популяцій в басейнах річок Дона та Волги. В Україні відомий з Харківської, Луганської, Донецької областей та Криму; у Харківській області трапляється у Харкові та в Куп'янському районі.

Чисельність

Малочисельний.

Місця перебування

Рідколісся та чагарникові зарості на крейдяних та вапнякових оголеннях.

Особливості біології

Поліфаг, який трапляється на різних чагарниках та трав'янистих рослинах (переважно Rosaceae). Імаго з нічною активністю, трапляються в квітні-червні. Личинки розвиваються в ґрунті під кормовими рослинами. Через невірне визначення замість *O. ovalipennis* Boheman, 1943, раніше необґрунтовано вважався шкідником винограду.

Основні чинники зниження чисельності

Лімітуючими факторами є освоєння природних місць проживання (гірничі та будівельні роботи, випас худоби тощо).

Заходи охорони

Частина місць проживання виду знаходяться на території Станічно-Луганської ділянки Луганського заповідника. Для збереження виду в природних умовах потрібно виявлення місць проживання, створення природних резерватів в місцях проживання виду. Заборона забудівлі та гірничих робіт на крейдяних та вапнякових оголеннях.

Джерела інформації

Арнольди и др., 1965; Арнольди и др. 1974; Yunakov, 2003.

Автори: М. М. Юнаков, О. М. Дрогваленко

Фото: © О. І. Слущкий